

*Ляш Наталія,
студентка 1 курсу
відділення дошкільної і початкової освіти
Науковий керівник: Шимкова Ю. М.,
викладач II кваліфікаційної категорії
Комунальний вищий навчальний заклад
«Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г. Шевченка»*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Процеси глобальних змін, що відбуваються на сучасному етапі розвитку як всього українського суспільства в цілому, так і освіти зокрема, вимагають нових підходів і принципів.

Слід визначити, що стан застосування ІКТ в освітній, особливо у шкільній сфері, в Україні значною мірою залежить від процесів, що відбуваються як на внутрішньому освітньому ринку, так і в міжнародному освітньому просторі. Вплив міжнародних тенденцій на розвиток освітніх процесів в нашій країні є очевидним. Так, сьогодні українська освіта зробила значні кроки на шляху запровадження міжнародно прийнятної системи моніторингу навчальних досягнень закладання основ для створення стандартів ІКТ-грамотності, розробка та впровадження інструментів дистанційного навчання та розбудова інституту відкритої освіти, розробка низки заходів до впровадження багатомовного навчання та розвитку інформаційно-комунікаційної освіченості тощо.

Рівний доступ до інформаційних та комунікаційних технологій включає в себе широкий спектр аспектів, однак зупинимось ми лише на деяких, на наш погляд, найбільш важливих та актуальних і на які вплинули міжнародні освітні реформи. Сьогодні залишається невирішеною низка проблем, які потребують ретельної уваги освітян всіх рівнів. Серед цих проблем слід особливо виділити важливість раціонального використання педагогічних можливостей інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі; оновлення існуючих та розроблення нових особистісно орієнтованих дидактичних і методичних систем, які спрямовані на ефективне формування ключових

компетентностей школярів; оновлення та розробку нового навчально-методичного забезпечення навчального процесу у закладах освіти, створення нового покоління навчальної літератури, створення можливостей для навчальних закладів у їх рівному доступі до сучасних інформаційних ресурсів. Не менш важливим залишається розробка з даних проблем у науковій галузі, а саме розробка фундаментальних та прикладних досліджень в галузі запровадження ІКТ у навчальній та управлінській процеси.

Слід звернути увагу на ті дослідження, що проводяться в країнах ЄС та інших країнах стосовно піднятих проблем. Такий огляд нам може надати інформацію щодо останніх тенденцій розвитку ІКТ в освіті та тих перспектив, що, беззаперечно, торкаються й української освіти.

Кожного року різні країни велику увагу приділяють місцю ІКТ у навчальних програмах, використанню ресурсів з мережі Інтернет, частці дистанційного навчання, змінам рівня ІКТ оснащення та ресурсів у школах, ставленні до ІКТ технологій вчителів, учнів та батьків. Національні програми економічно стабільних країн Європи та світу проголошують впровадження програм розвитку ІКТ у сферу освітніх послуг як пріоритетний напрям

Проблемна ситуація: українська освіта сьогодні відчуває нагальну потребу розробки та запровадження ІКТ відповідно кращим світовим зразкам, що є запорукою вагомого внеску у розвиток стабільності та прогресу вітчизняного суспільства, відповідності сучасним потребам ринку праці та мобільності.

Слід зазначити, що під мобільністю у країнах ЄС мається на увазі здатність людей до навчання, підвищення рівня знань, вмінь та компетентностей впродовж життя для відповідності ринку праці незалежно від країни.

Сучасне суспільство сьогодні характеризують не тільки як інформаційне суспільство, а більше як мережне, де важливу роль відіграє спілкування різних зацікавлених кіл через інформаційні мережі за інтересами та потребами

Обравши шлях на кардинальні реформи, входження до європейського освітнього простору, поліпшення якості освіти, українська освіта потребує приведення всіх її компонентів до загальноприйнятих світових стандартів, що

відповідатимуть кращим світовим зразкам, в тому числі і у галузі застосування комп'ютерних технологій.

Характерним для майбутнього суспільства є широке використання інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ), що викликає необхідність впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчання і до системи освіти.

Освіта надто повільно змінює свої пріоритети в період стрімкого розвитку ІКТ і все ж уміння працювати з інформацією стає одним із необхідних і важливих компонентів сьогодення. В умовах значного зростання кількості інформації традиційний навчально-методичний супровід не спроможний забезпечити виконання таких освітніх завдань, як своєчасне оновлення змісту освіти, забезпечення особистісно-орієнтованого навчання, активізації процесу розвитку творчих здібностей, умінь і навичок учнів та студентів, застосування набутих знань для розв'язування різноманітних завдань.

Актуальність використання ІКТ обумовлена тим, що в них закладені великі можливості для навчання на якісно новому рівні. Проте, з одного боку, в технологічній діяльності учнів ІКТ поки що практично мало використовуються, оскільки відсутня належна навчально-матеріальна база в майстернях і немає спеціальних методичних розробок, а з другого звичайно, комп'ютер не може повністю замінити вчителя.

Інформаційно-комунікаційні технології у процесі професійного навчання учнів, можна використовувати для:

- 1) індивідуалізації та диференціації процесу навчання за рахунок можливості вивчення з індивідуальною швидкістю засвоєння матеріалу;
- 2) здійснення контролю зі зворотним зв'язком, з діагностикою помилок і оцінкою результатів навчальної діяльності;
- 3) тренування в процесі засвоєння навчального матеріалу і самопідготовки учнів;
- 4) проведення практичних робіт в умовах імітації трудових процесів в комп'ютерній програмі;

5) підготовки учасників освітнього процесу до життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства та майбутньої професійної діяльності.

Використання ІКТ у професійному навчанні, пов'язане з розв'язанням низки дидактичних питань, спрямованих на глибоке засвоєння змісту навчального матеріалу, використання наочності, організацію творчої діяльності учнів, формування професійних навичок, виховання учнів тощо. У сукупності добре організоване навчання й виховання, безумовно, позитивно впливає на формування творчих здібностей учнів.

Отже, на сучасному етапі розвитку школи діяльність учителів має набути нових ознак, стати різноманітнішою, більш варіативною, такою, що враховує потреби, можливості і психологічні особливості учнів, гнучкою, адаптивною, здатною реагувати на зміни в освітньому просторі, неповторною, більш творчою за характером, спрямованою на самореалізацію та саморозвиток особливостей як вчителя, так і учня.

Використання інноваційних технологій в наш час має велике значення для вдосконалення навчального процесу і системи освіти в цілому. Зміст і обсяг знань у галузі ІКТ постійно змінюється, вимоги до них увесь час зростають.

Список використаної літератури:

1. Гуревич Р. С. Інноваційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі: посібник для педагогічних працівників і студентів педагогічних вищих начальних закладів./ Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія – Вінниця: ДОВ «Вінниця", 2002. – 116 с.

2. Жук Ю. О. Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання у професійній освіті / Ю. О. Жук // Управління якістю професійної освіти: Зб. наук. пр. / Укр. інж. - пед. акад. – Донецьк, 2001. – С.273–275.

3. Дунаєвська Н.В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці учнів старших класів. Електронний ресурс. – [Режим доступу]. – [bibl.com.ua>informatika/914/index.html](http://bibl.com.ua/informatika/914/index.html)